

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**R.D. Iacobi Marchantii, Pastoris Et Decani Covviniensis
SS. Theolog. Professoris, Rationale Evangelizantivm**

Marchantius, Jacobus

Coloniae Agrippinae, 1661

Lectio 10. In Sanctitate & Iustitia coram ipso omnibus diebus vitæ nostræ.
Luc. 1. Hæc lectio continet Explicationem Versus octavi.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-56372](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-56372)

rem seruitutis foras mittente charitate, ut sine timore de manu inimicorum liberati seruiunt Deo in iustitia & sanctitate coram ipso, non timore patris, sed amore iustitiae mandata eius oblectantes.

Uterius charitas mittit foras timorem, quo aliqui nimium anguntur, cum quadam diffidentia Dei conseruatam gerentes conscientiam, animam enim ad seruendum Deo liberè & letè, generoso amoris quoque corde, hinc non solum desperatione, sed & diffidentiam excludit. Quia parit fiduciam, & anxium timorem compescit, qui nonnullis exurgit, iam conuersis, vel quia memoria peccatorum praeceptorum eos diuexat & excruciat, ne forte non sint remissa, vel quia scrupuli varij & anxij eis exurgunt, in omnibus trepidantes, & putantes se offensam incurere. Haec omnia, inquam, perfecta charitas pellit, quia lumen secum vehit & fortitudinem ad pellendum hos scrupulos, has anxietates, hos timores: & gratiam suggerit, ut noui timeamus à timore nocturno, & sagitta volante in die, à negotio perambulante in tenebris, ab insidiosis & à demone meridiano, sub protectione Dei Caeli, sub obumbratione scapularum eius, sub velamento pennarum, sub scuto veritatis & amoris ipsius, Facit enim sentire in bonitate de Domino nos amare.

E[20]

Sic S. Antonius dicebat crebro suis. Ego iam non timo Dominum meum, sed amo, charitati autem foras mittit timorem.

Etiā S. Ambrosius, cum in extrema aegritudine ageret, & discessum ipsius sui lamentarentur discipuli, dixit: Non sic vixi, ut me vixisse inter vos putetis, sed nec mori timeo, quia bonum Dominum habemus. Ecce & tibi charitas foras mittebat timorem.

Notum est & de S. Hilarione sic animam suam alloquitur: Egredere, quid times? Septuaginta prope annis Domine seruisti, & mortem times? Operabatur & hic charitas ad pellendum timorem.

Sic & S. Clara dicebat sibi in fine. Vade benedicta anima mea, vade securā, habes bonum saluum condactum. O vocem charitatis timorem expellentis!

Sic & B. Romaeus Ord. S. Dominici illud saepe repetebat ore & corde iuuiosior: Cum dederit dilectus suis somnum, ecce & creditas Domini, si que timorem & anxietatem omnem abigebat. Unde & haec postrema eius fuisse expirantis verba, quia eadem audita sunt in eius agone Angelorum voce resonantia.

Hiergo omnes usque in finem benedixerunt Deum, quia sine timore de manu inimicorum liberati seruiant illi.

Thema. In Sanctitate & iustitia coram ipso omnibus in qua dicitur sanctitas, & iustitia Deo seruientiam sit.

Dicamus & explicemus hic quomodo ad hoc venit Filius Dei, ut seruiamus illi in sanctitate & iustitia coram ipso omnibus diebus vitae nostrae. Utique ipse est causa & origo, forma & exemplar omnis sanctitatis & iustitiae, haecque nos docuit, & ad eam inuitavit tota vita sua, omnibusque eloquijs & operibus suis, ac media, quibus illam assequemur, reliquit nobis, sanctissima scilicet Sacramenta, in quibus & sanguis eius sanctificat & iustificat nos. Quid est autem sanctitas? Audi sanctum Dionysium, cap. 12. de diuina nominibus. Sanctitas est ab omni scelere libera, perfectaque, ac omni ex parte incontaminata puritas: quia ita in Deo ommis, ut merito Sanctus, Sanctus, Sanctus à beatorum mentibus in caelo celebratur. Nobis itaque dicitur: Estote imitatores Dei, sicut filij charissimi. Sancti estote quoniam ego sanctus sum. Et rursum monet Apostolus equum sanctimoniam, sicut quae nemo videbit Deum, cui conformiter S. Petrus: Secundum eum qui vocauit vos sanctum, & ipsi in omni conuersatione sancti sitis. Christus est qui vocauit nos ad fidem, gratiam, & salutem, qui Sanctus Sanctorum est, & iustitia sempiterna. Ipse ergo imitari monemur, terrenam conuersionem quantum in nobis est fugiendo & exhorrendo, hoc est, terrenas & carnales cupiditates declinando & mortificando. Ideo enim graeco verbo Deus Agios, dicitur, quod idem est ac: Ii dicas, Sanctus Deus. Agios autem hoc est sine terrena, à terrena sece & inquinamento segregatus, & maxime reuoluens, ut interpretatur Origenes, Levit. Ibi dicitur: Sanctus eris, quia sanctus sum. Haec positiua sanctitas, cum qua seruendum est Deo, omnes status & conditiones hominum concernit, nec ab ea quippiam excusatur.

Primo, quidem concernit omnes Christianos, qui passim ab Apostolo Sancti vocantur, quia ad Sanctitatem à Christo vocati. Hinc S. Gregorius omnium Nyllenus in Tractatu speciali explicans quid sibi Christianitas velit nomen & profectio Christiani & Christianismi, sic ait: Christianismus est imitatio diuina naturae. Christianismus profectio est, ut homo reducat ad pristinam & antiquam felicitatem. Christianismus est participatio Christi. Cum ergo Christus sit iustitiae puritas, & veritas, Christianus esse nequit, qui illius communionem & societatem in se non ostendit. Haec ille. Certè Christus, eiusque sanctitas, omnibus proponitur ut exemplar, cui debent conformari & configurari in lineamentis & coloribus virtutum nec aliud est sanctitas, quam imitatio virtutum eius, puritatis scilicet & castitatis, patientiae & charitatis, modestiae & humilitatis, temperantiae & continentiae, zeli & pietatis, iustitiae & veritatis. Quae

Castigla-
ura vita
Sancti
Dominici

Surin rui
sa S. Cla-
ra.

Sanctitas
norum.

† †
†

Ephef 4. Quapropter omnibus dicitur: *Deponite veterem hominem qui corruptus est secundum desideria erroris* (per gulam scilicet, libidinem, superbiam, invidiam, impatientiam, & alia veteris Adæ inquinamenta) & induite novum hominem qui secundum Deum creatus est in iustitia & sanctitate veritatis. Quid est, induite novum hominem? Respondet S. Hieronymus. Idem est quod induite Iesum Christum. Iste quippe est novus homo, qui universi credentes debemus induere & vestiri. Pergit explicare S. Hieronymus, quomodo Christus novus homo fuerit & addit: *Quid non in illo novum fuit? Conceptus, natus, partus, infantia, doctrina, vita, virtutes; & ad extremum crucis & passio expoliatus in ea principatus & potestates & contrarias fortitudines ostentus habentis, resurrexerit quousque & ascensus in caelum.* Ulterius ostendit S. Hieron quomodo hic novus homo creatus sit in iustitia & sanctitate veritatis, quia, inquit, Deus verus & veri Dei Filius fuit, & tota in illo religio atque iustitia Dei veritate completa est. Tandem concludit: *Qui igitur conversationem illius imitari potest, ut sit mansuetus & humilis corde, sicut ille, & ponat suam manum pro amico, ut ille potest, & oribus suis, verberatus non respondeat, malitiam non remaledeat: sed vincat in humilitate superbiam, ista induit est novum hominem; & dicere potest cum Apostolo: Veri ego jam non ego, vivit vero in me Christus. Hec S. Hieronymus.*

Sed multi qui Christum sonant verbis; & nomine gloriantur Christiano, tantum abest ut Christum induant & imitentur, quin potius in belluos mores degenerent. Sunt enim in domo ut leones everentes domesticos suos aut ut lenones illecebris eos corruptentes. Sunt in negotiis dolosi, ut vulpes, aut ut Pardi miras habent varietates. Sunt in agro fraudulentum & rapaces, lupis vespertinis non ab similes. Sunt contentiosi & rixosi in foro, ut canes invicem se mordentes, calumnijs alios impetentes. Sunt velut Porei genio & ventri indulgentes; at erga pauperes grunniunt & gerunt se ut tygrides. Sunt ambitiosi, & selescentantes ut pavones, nec considerant sordidos suos pedes. Interim in templo aut alloquio speciem quamdam Christianæ pietatis præferunt, virtutem ejus abnegantes. Hæc non est veritas sanctitatis, nec sanctitas veritatis, quam nos edocere vult Christus, ut hic testatur Zacharias. De hac re plura dixi in Horto Pastorum, lect. 2. ubi de Christiani nominis obligatione tractatum est; & ibi dicta hæc referri possunt.

2. Secundo illud: *Induite sanctitatem serviamus illi*, con-
Quomodo cernit Religiosos, quorum professio est specialis
in sancti sanctitatis, & a terrena sece segregationis,
tate in quia Deo se sanctos dicatosque specialibus votis
Religione protestantur. Hi ergo congruit, speciali titulo
Deo ser- religionis & professionis suæ, *Immaculatos se cu-*
viatur, *scdere ab hoc saeculo* Hæc est religio vera, simulque
Mat. 1. vera sanctitas, mentem a terrenis omnibus iniqui-
 tatiis se moves, ab illecebris & cupiditatibus im-

mundi hujus mundi. Ad quam exhortatur S. Gregorius Nazianzenus dum in Dulichis sic dicit: *Agere verè, deserto hoc mundo, mundi que saeculo excussis ad vitam celestem vela pande. Alii aurum & argentum, alij menas delicatas, id est, vias ludibria in pretio habent: ego verò Christum instar amplissimarum opum duco, quem utinam tibi aliquando contingat pura mente insuere, cetera autem mundus habeat.* Atque ut offendat idem S. Nazianzenus, specialiter hoc concernere Religiosos quod dicit Apostolus. *Induite novum hominem, sive Induite Iesum Christum,* ibidem hæc habet: *Patris Verbum est homo nosster, ut hujusmodi mixtionem Deum hominibus misceret, ut non verumque Deus est, hæc enim homo effectus, ut in ex mortali Deum efficiat.* Hæc amplificationi possunt ex illis quæ fuscè tradit Hier. Platus, & Jacobus Aluarez, alique passim de obligatione Religiosorum ad perfectionem & sanctitatem.

Tertio concernit maxime Sacerdotes in iustitia & sanctitate stare coram Domino, & illi soli perfectè servire. Ideo etiam sunt specialiter Deo consecrati, & caractere divino consignati. Quicquid agunt, quicquid tangunt, eis in clamat: *sancti estote, quoniam sanctus sum.* Hoc aræ, hoc calices, hoc libri sacri, hoc vestes, hoc omne eorum ministerium ejus inculcat, ita ut excusationi non sit locus. De qua re fuscè à nobis dictum est in Virga Aaronis.

Quarto nec à sanctitate excluduntur qui conjugio sunt alligati. Licet enim liberis procreandis dent operam, licet inter curas domesticas versentur, licet inter opes agant, & alia facili illætamenta; possunt tamen Domino servire in iustitia & sanctitate; possunt mentis puritatem conservare & Deo offerre, possunt illi in veritate placere. Quapropter dicebat Apostolus: *Mulier saluabitur per filiorum generationem, si tamen in fide & dilectione perseveraverit.* Imo alibi dicit idem Apostolus, quod mulier infidelis sanctificetur per virum fidelem, & vir infidelis per mulierem fidelem; *ut qui, filij vestri immanes essent, nunc autem sancti sunt.* Novum etiam est ex eodem Apostolo. *Matrimonium repræsentare Christi & Ecclesie conjunctionem sanctam, quorum dilectionem & sanctitatem imitari debent coniugati.* Cujus reicram gerentes sedulam nonnulli, in conjugio tanta perfectione flourunt, ut etiam eos qui in Claustro agunt, superarent. Quapropter hæc dicere possumus: *Circum istis nihil est præputum nihil est, sed observatio mandatorum Dei.* Hoc est, austeritas exterior religionis, quæ est circumcisio quedam, minus habet quandoque perfectionis, quam vestis secularis. Hæc refert Abbas Gillibertus, quod Sponsa etiam quaerit per plateas quem diligebat quia aliquando qui in plateis agunt, non in Claustris, magis diligunt. Audi ejus verba ser. in Cant. *Non ædignatur etiam ab eis qui foris sunt, quæ nulla arctiora vis regula stringuntur, mutua virtutum insignia, repetans serventorem sepe ibi*

3. Quomodo in iustitia & sanctitate sacrosacerdotes coram Deo stent.

4. Quæ sit sanctitas conjugatorum.

1. Tim. 2. Mulier saluabitur per filiorum generationem, si tamen in fide & dilectione perseveraverit.

1. Cor. 7. Circum istis nihil est præputum nihil est, sed observatio mandatorum Dei.

Gal. 6. Circum istis nihil est præputum nihil est, sed observatio mandatorum Dei.

Cant. 3. Sponsa etiam quaerit per plateas quem diligebat quia aliquando qui in plateis agunt, non in Claustris, magis diligunt.

affectum, ubi fuerit gradus erit in inferior. Hec ille.

Hinc etiam S. Macharius divina voce missus fuit ad duas sorores in coniugio agentes; ut ab eis edificeret admirabilem mentis puritatem, qua et fulgebant. Sic & Sanctus Antonius missus fuit ad Cotiarum Alexandrinum, ut ejus humilitate infunderetur.

Luc. 5.

Nunquam ergo defuerunt iustitia & sanctitate illustres etiam in statu conubiali, sive percurras veterem legem, sive novam. Nam & de ipsomet Zacharia ac de uxore ejus Elisabetha testatur S. Lucas. *Erat ambo iustus ante Deum, incidens: in omnibus mandatis & justificationibus Domini sine querela, sive, ut alia lectio habet, sine macula.* Propterea talem meruerunt, per specialem Dei benedictionem, prolem generare. De qua sic loquitur S. Augustinus ser. 3. de S. Baptista: *Erat quidem S. Elisabetha sterilis corpore, sed facunda virtutibus: peres ejus non ablatus, sed dilatus, donec periret anserit tempore carnis, passio corporis, conjugii necessitas, voluptatis causa, cupiditatis sensus, & totum quod humanam confundit, gravat, onerat conscientiam, mundabat enim longo tempore sacrificii domus, sanctitatis hospitium, in etatum metamora Christi, Angeli demicidium, aula spiritus S. Hæc S. Augustinus, ut placidat qualiter dono Dei & miraculo speciali progenatus fuerit puer ille, de quo statum Zacharias *Tempus Prophetia Altissimi vocaverit, &c.* Postmodum idem inculcans & amplificans August. subiungit: *Denique ubi ista corpora sedata est querela, & in toto facti sunt sine querela, vox sterilitatis fugit, re-vertitur, jencillus, fides, coepit, partu castitas, nascitur major homine par Angelis, tuba casti, præco Christi, arcanum Patris, Filii nunciatus, signifer superbi Regis, peccatorum venia, Iudeorum correctio, vocatio gentium, & ut prope dicam legi & gratia fibula, que diploidem jummi: Sacerdotis sancto Patri jungebat in corpore. Hæc S. Augustinus.**

Concludendo adjiciamus, quod ideo dicat hic Zacharias venisse Christum, ut libertate nobis donata in peccato, serviamus illi in sanctitate & iustitia, quia iudex externam quidem sedebatur iustitiam & sanctitatem que in foronibus, sacrificiis alijsq; consistebat cæremonijs externis; internam autem negligebat, ut sepe eis exprobrat Christus. Hanc ergo internam & veteram sanctitatem, tamquam vere Christianam, explosa judica, decimat hic & commendat Prophetia. Unde dicit nobis hic servitium CORAM ILLO, sive coram Deo: Quid est autem servire coram Deo, nisi posse dicer cum

2. Tim. 1.

Apostolo: *Testis est mihi Deus, cui servio in spiritu meo, in conscientia bona, & charitate non ficta.* Hic nimirum est stimulus acer Christiane charitatis & perfectionis, cogitare nos in Dei presentia agere quequid agimus, coram illo scilicet qui non solum externum opus intuetur, sed & singulorum corda, intentionesque penetrat & discerit. Atque ita, tamquam CORAM ILLO, in spiritu veritatis om-

ne opus perficiendum est, & ab omni peccato cavendum; quia coram illo tamquam iudice & vindice omne delictum committitur. Propterea dicebat Susanna: *Melius mihi insidere in manus vestras quam peccare in conspectu Dei mei.* Itaque semper coram Deo ambulandum; presentia ejus nunquam defendenda.

Dan. 13.

Quod autem hic adjicitur servitium esse Deo in sanctitate omnibus diebus vite vestrae, commendatum perseverantia, qua omnia coronat in eterna, sanitate & consummat opera in Dei obsequio peracta. Non ergo sufficit uno mense, uno anno vel altero, una ætate Deo servire in sanctitate & iustitia; sed perseverare oportet, que in finem vite; *Esse fides, sed usque ad mortem, & habo tibi coronam vite.* Imo si mille annos possemus impendere in ejus obsequium qui vitam nobis dedit, & hoc deberemus optare. *Jacob servit annis quatuordecim pro Rachel, sed quanto amore? Dies paucis videntur, Gen. 29. præ æternæ magnitudinis.* Utinam & nos simili affectu servemus pro æternæ beatitudine, quæ longè pulchrior est, longè amabilior quam Rachel. Sed & ipse Christus pro nostra salute triginta annos & amplius impendit, sed quanto zelo, quantoque desiderio? Omnes vite ejus dies, hebdomadae, menses, anni, imò & hora, & momenta, in nostram tendebant salutem, & pro nobis Patri offerebantur amorosissime. Cur ergo detrectabimus pauca pro ipso tolerare, brevique tempus vite nostræ ei dicere, nos totos impendere, amoreque sincerum rependere? Cur tam cito torpescimus in ejus obsequio? Cur, repelcimus in amore, & mox afficimur tædio? Cur non dicimus cum S. Francisco in fine juar vite constituto: *Frater incipiamus servire Deo hactenus enim parum fecimus.* Quid juvat inchoare cursum, si ad metam non peringim?

Perseverantia est necessaria

Quid feliciter navigasse aliquo tempore, si pend in portu nostra negligentia naufragium facimus? Quid flores fructusque aliquos protulisse, si ad maturitatem eos non perducimus? Merito omnes adhortatur S. Bernard. ad servitium Deo omnibus diebus vite in iustitia & sanctitate. *hinc nos accendens verbis, quasi ignito eloquio: O Frater non tadeat invidere magna, nec tenere inchoata, scientes quod perseverantia informat merita coronat bonum propositum veniuntur currentem, coronat pugnantem, ducit ad bravium, conducit ad portum.* Hæc est Tunica talaria Joseph. Hæc est Tunica Sacerdotalis ad pedes perveniens. Hæc est candida hostia quam tenemus Deo offerre. Hæc est calcaneus bone operatione, quem contra serpentium morsum debemus obervare. Hæc est virtus que Deum ligat qui laurantur Martyres. Virgines coronantur Sacerdotes jubli magis & Confessores. Hæc S. Bernardus, ep. 129. ad Januenses, Vide ibi plura in hanc rem.

De Fabricio Romano olim dicebatur quodam quali Proverbio: *Fabricius est Solem à cursu suo, quæ Fabricium à proposito avertere.* Hoc nimirum dictum est, quia ipse constanti fortitudine profectuebatur que

quæ proposuerat, aut inchoarat, omnia superans perseveranter impedimenta.

Sic & Agamemnon Rex laudatur apud antiquos quod Troiam invictam decenniali obfidiōe premens, tandem sua perseverantia & mora debellavit & evicent, idēque dicitur esse Agamemnon, hoc enim interpretatur Plato idē esse quod *Perseverantia est mora*. Certe nobis non urbs aliqua terrēna obfidiōe premenda & expugnanda proponitur, sed Regnum Cælorum; ita ut

Matt. 11. dicitur sit à Domino: *Regnum Cælorum vum patitur & violenti rapiunt illud*. Ubi significatur magna animi constantia, fortitudine, & perseverantia Regnum illud opulētum nos adipisci, & illo nos fructurum cum lætitiā, sicut exultant victores quando capte urbis dividunt spolia: sed tamen prius nobis esse opus simili militum studio, aviditate, impetu, ac violentiā, & perseverantia. Per vim nobis illatam, ac passionibus nostris, per varias tentationes, difficultates, pericula, per adversa multa illuc pertrahitur, quasi per hostes & has. Et pugandum est non uno die, mense, aut anno, aut lustro; sed omnibus diebus vitæ nostræ sub vexillo Ducis nostrī pugandum, qui vitam suam dedit, ut nobis regnum illud acquireret. Exiit icalan per quam ascenderemus muros; sed ignavia omnis ac desidia abiectiō est, quia ascensus est purpureus.

NOTA Audiendus est fructus S. Bernardus, qui *serm. de quadragesima debite* offendit, quam multis titulis obstringamur ad serviendum Deo in sanctitate & iustitia omnibus diebus vitæ nostræ. Ac pūnam quidem obligationem profert ex dignatione & dilectione quam ostendit in suo ad nos adventu per carnis nostræ assumptionem, deinde toto vitæ suæ pro nobis laborioso decursu, denique in vitæ termino per acerbissimam passionem. Quia autem verba eius melliflūo rore fluunt, ideo ea hic subijcimus. Sic ait ipse. O si cognovisses & tu, quam multa & quam multis debeas, videres quam nihil sit quod facis comparationem debitorum tuorum. Vis scire quæ & quibus debeas? Primo Christo Jesu debes omnem vitam, qui pro tua suam posuit, & cruciatu amarus sustinuit, ne æternos sustineres. Quid tibi dirum vel durum esse poterit, dum recordaris, quia ille in forma Dei, in die æternitatis suæ, in splendore Sanctorum ante Luciferum genitus, ad carcerem tuum, ad limbum tuum venit, infixus ut que ad cubitos in limo profundi? Quid non suave tibi, cum collegeris tibi omnes amaritudines Domini tui, & rememoraberis primum infantium necessitatum, deinde laborum in prædicando, iatigationum, in discurrendo, tentationum in jejuniando, vigiliatum in orando, lacrymarum in compatiendo, postremo convitionum, colaphorum, sputorum, flagellorum, subfannationum, clavorum, quæ passus est pro nobis, operatus salutem nostram in medio terræ? O miseratio indebita! O dignatio

O dilectio! Regem gloriæ pro despicatissimo vernaculo, imo vermiculo crucifigi? *Quid retribuam Domino pro omnibus quæ retribuit mihi?* Nonne si conferrentur in me omnes vitæ filiorum Adæ, omnes dies sæculi, & labores omnium hominum, qui sunt, fuerunt, & erunt, nihil essent ad compensationem? Sicut nihil ad aliquid nullam habet comparationem: ita vitæ nostra ad vitam illius nullam habet proportionem, cum illa dignior, ista inferior esse non possit. Nec putes me rem exaggerare sermone, quia hic deficit omnis lingua, nec sufficit oculus, vel ad intuendum tantæ dignitatis arcanum. Cum ergo ei donavero quicquid sum, quicquid possum, nonne illud sic est sicut stella ad Solem, gutta ad fluvium, lapis ad montem, grānum ad acervum? Non habeo nisi minuta deo, mo minus firma, corpus & animam, vel potius animum minutum voluntatei meæ, & non dabo illam ad voluntatem illius, qui tantus tantillum tantis prævenit beneficiis, qui toto se totum in me comparavit? Alioqui si illam retineo, qua fronte, qua mente, qua conscientia, vado ad viscera misericordie Dei nostri, & audeo perforare fortissimum propugnaculum, quod custodit Israel, & sanguinis non guttas, sed undas à quinque partibus in meum pretium detorquere? Ita S. Bernardus.

Hæc considerantes plerique Sanctorum, vitam suam, & omnes dies ejus Domino consecraverunt, vel ab ineunte ætate, vel à prima luminis divini irradiatione, sive à prima conversione sua: ita ut exinde nullum diem non transegerint in iustitia & sanctitate.

Sic Magdalena tot ferè annos in deserto transegit ad pedes Jesu Crucifixi in sua spelunca, quot Christus qui eam converterat, pro ipsa in sæculo transegerat. Sed quam mira sanctitate, quæ septis in die clevebatur ab angelis ad Deum laudandam cum eis?

Sic Maria Ægyptiaca, mox à conversione sua, post septendecim annos turpis vitæ, non solum septendecim annos implevit penitentiæ in asperissima cum carne concertatione, sed & quadraginta septem annos continens in mira iustitia & sanctitate peregrinavit donec ultimus adveniret dies: quo dimitteretur in pacem.

Sic S. Lydia in morbo humanitus intolerabili triginta octo annis periecit patientiā & humilitate incredibile, ut conformis fieret Christo Jesu Crucifixo & patienti, & omnes ei dies vitæ suæ redderet in iustitia & sanctitate.

Sic & S. Co. era Reformatrix Ordinis Clarissarum quinquaginta annis perseveravit in cruciati admirabili, planè simili Martyrum cruciati; ita ut per singulas hebdomades novat ornamenta patretur, quasi nova martyria, & hoc quidem omnibus diebus vitæ suæ. Vide auctorem vitæ ejus apud Sarrum. Similia habes in vita S. Claræ. Hæc pauca de devoto famineo sexu serviente Deo in iustitia & sanctitate coram ipso.

Psal. 113.

Exempla Sanctorum Deo in iustitia & sanctitate

Si de viris etiam nonnulla attingenda sunt, invenimus nonnullos impendisse maxima cum sanctitate & perseverantia multos & continuos vitae dies. Alios quidem sexaginta, alios septuaginta, alios octoginta, alios denique ipsos centum annos in summa austeritate & observantia, & serventissimo Dei sui & Christi Jesu amore consumpsisse certum est.

Sic S. Ignatium vitam salutis cum austeritate innotantem in fundamenta jaceret Societati Jesu, & amorethi amori Jesu redderet, terrere conabatur Satan importuna tentatione, quasi ei dicens: *Quo modo sustinellus hoc? Et hoc tolerare poteris per sexaginta annos quibus tua protelanda est vita?* At ipse non solum sexaginta, sed sexcentos etiam annos, si opus esset, in Dei sui obsequium impendere resolvebat. Hoc unice felicitate satagebant ei in justitia & sanctitate servire omnibus diebus vita sua. Quod & fecit perseveranter, & affectu zeloque ferventissimo, ad majorem Dei gloriam, omnia sua ordinans.

Sic S. Hilarion dicebat animae suae in egressu: *Septuaginta prope annis servasti Christo, & vixisti vixisti: Octuagenarius moriebar, & anno decimo quinto ingressus solitudinem, exinde omnibus diebus vitae suae mira sanctitate Deo suo serviebat, exigua extranea casa humi cubans, numquam faccum quo amictus fuit lavans aut mutans, ante Solis ortum nunquam sese reficiens, & tunc quidem paucas fucus & succum herbarum ad victum adhibens. Similiter S. Martinus octuagenarius erat dum mortis jam vicinus invitum ab oratione spiritum non relaxaret, & conquerentibus discipulis de sua morte, diceret Domino: *Si adhuc populo tuo sum necessarius, non recuso laborem.* O quot dies vitae suae Domini impenderat obsequio! nec adhuc recubabat quantumlibet onerosum & laboriosum ulterius servitium subire pro eius honore.*

Sic S. Philippus Neri nostris saeculo octuagenarius mortuus est, & jam ab incunte aetate sanctitatis non obicura dedit indicia, in qua permanfit omnibus diebus vitae suae. Nam in die festo Corporis Christi peracto sacrificio summa cum exultatione, & ceteris functionibus explicitis, post mediam noctem ea hora qua praedixerat, obdormivit in Domino.

Audi & de S. Policarpo. Cum urgeretur à Tyranno ut Christum abnegaret, fortivoce respondit: *Christo jam ab annis octuaginta sex servio, & de manu ejus innumerata percipi beneficia cum ipsa vita, qui possum vel eum negare, vel ei ingratus esse.* Hoc tibi pronuncio, pro Christo me Christianum quolibet tormenta subiturum. an non & ipse Deo & Domino suo servire voluit, non solum octuaginta sex annis, sed & omnibus diebus vitae suae, & quidem in justitia & sanctitate, idque sine inimicorum suorum timore: O fortitudinem, O perseverantiam!

Quod si de his qui penè centum annos in Dei servitute sancta consumpsertur sit quaestio, consule inter antiquiores vitam S. Pauli, Eremiti colarum auctoris & Magistri, qui vixit ad centesimum & decimum tertium annum Palinae victura & vestitum praebente, fecerat autem in solitudinem post aetatis annum decimum quintum. Consule & vitam S. Antonij, qui cum adolefcens orbarus foret parentibus, in solitudine divina etiam inspiratione vocatus, vixit ad centesimum & quintum annum in justitia & sanctitate, coram ipso qui evocatur. Nec desunt alique etiam recentioris aevi. Nam de S. Romualdo sic Rom. Breviarium: *Cum annos centum & vixisset, ad eum migravit anno salutis millesimo vigesimo septimo.* De Francisco autem à Paula, qui praecedenti vixit saeculo, sic idem Breviarium: *Annus primum & nonagesimum agens, Turonis migravit ad Dominum anno salutis millesimo quingentesimo septimo.* Ipse vero à prima adolefcencia in eremum secesserat, ut liberius Domino serviret. Hos paucos, ex innumeris in sanctitate & justitia annis plurimum maximam perseverantiam coram Deo servientibus, in medium produxi, in consulationem teporis torporisque nostri.

Etenim, an non nobis magna confusio, quod cum sciamus, ipso Zacharia pronunciate, Christum adventisse, & ejus adventus hunc finem esse ut illi serviamus in sanctitate & justitia omnibus diebus vitae nostrae, nos interim maximam partem vitae nostrae in peccatis conterimus contra ipsum qui nobis vitam dedit, cum servandum esset coram ipso. Lucidi examinis accendere faccum si voluerimus, & quae tenebrosa sunt in nobis inquire, vitamque nostram scrutari, inveniemus quod magna pars vitae elabatur nobis male agentibus, maxima nihil agentibus, penè tota aliud agentibus, ut merito agnoscere illud debeamus. *Vanitas omnis homo vivens; & illud iterum: Homo vanitatis spiritum saltem est, dies ejus sicut umbra praeterunt.* Hominem dicit esse vanitatem propheta, ob inconstantiam qua in variis peccatorum speciebus dilabatur, & qua dies suos vanissime consumit quos Dei obsequio, ad aeternitatem solidam aspirando, deberet impendere. Excutiamus ergo teporem, excutiamus vanitatem, & in veritate serviamus Domino, in justitia & sanctitate serviamus coram illo, habentes tantam nubem testium, tantam nubem eorum qui nos praecesserunt, & omnibus diebus vitae suae Deo servierunt, & omnibus quoniam dies mali sunt. Reipicamus & postillimum in Auctorem fidei & conjugum maiorem legum, curantes post eum, & deponentes omnia pondus. *Et circumstanti nos peccatum.* Hic paratus semper est dare nobis gratiam, ut serviamus coram ipso in justitia & sanctitate omnibus diebus vitae nostrae: quae non est abbreviata ejus manus, nec minus protensa, & in nos propensa, quam antiquo tempore. Debeamus illi

Moralis
Psal. 38.
Psal. 143.
Heb. 12.
Epb. 5.
Heb. 12.

illu totam vitam nostram, quandoquidem totam suam pro nobis expendit: illam quoque pie impendi in satisfactionem, peccata nostra praeterita exigunt: illam & sibi expetit, iureque suo totam veadic gloria quam promittit, & Regnum quod impendio obsequi nostri vult conquiri.

LECTIO XI.

Thema. *Es tu puer Propheta altissimi vocaberis, Praebis enim Es, Luc. 1.*

De divo S. Joanne Baptista laudibus ex ore Patris sui.

Haec est altera pars Cantici, qua Zacharias a Christo tran sit ad Joannem Filium suum, & cum alloquitur recens natum, ex impulsu Spiritus Sancti. Agnoscit, quod favore ipsius, dum vel solum Nomen eius pugillaribus inscripserit, soluta sit lingua sua, quodque cum loquela spiritum etiam prophetiae receperit: ideo vaticinatur de eius munere & officio, quod scilicet Propheta & Praecursor Domini sit constitutus, jamque ex utero ad id vocatus, & quasi unctus, ac indiguitus, ita ut possit dicere illa: *Attendite populi de longe, Dominus ab utero vocavit me, de ventre Matris meae recordatus est nomen meum, posuit os meum quasi gladium acutum, & sagittam electam.* Recordatus est nomen eius Dominus ostenditque quomodo noviter eum ex nomine, dum caelitus nomen Joannis ei impositum esse dicit ab Angelo Zacharias, dicit & Elisabeth, cujus illud datur in circumcissione, contradicente licet tota cognatione. Joannis autem nomen gratiam significat, quia gratia illum orbi dedit gratia in hoc sanctificavit, gratia nati vitem ipsius illustrem effecit, gratia semper in coe perseveravit, & munus eius fuit gratiae legem gratiaeque autorem praenunciare. Merito ergo Christo Auctore gratiae transit in suo Cantico prophetico Zacharias ad Praenuntium gratiae, a Verbo ad Vocem, a Rege ad Praeconem & Praecursorem, a Sole ad Auroram, a Sponso ad Paranympum & Sponsi Amicum specialem.

Isa. 49

Nec mireris Zachariam alloqui infantem oedidum, id enim fit ad instruendos eos qui sibi adierant, ut intelligant munera caelitus concessa huic divino Infanti, & ut postmodum cum audientes praedicantem rumores sint huius oraculi, cumque qua par est devotione, reverentia, attentione excipiant, agnoscantque promissi Messiae Prophetam & Praecursorem magis autem ipsummet Messiam ab ipso monstratum & indignatum.

Zacharias cur infantem alloquitur.

Certe olim ad instructionem & increpationem nonnullorum, Propheta etiam res inanimatas vili sunt alloqui. Sic ad increpationem Iechoniae Regis, & ad populi admonitionem, dicit Propheta. *Nunquid vas fictile atque contritum vir Iechoniae? Nunquid vas fictile atque contritum vir Iechoniae? Nunquid vas fictile atque contritum vir Iechoniae? Nunquid vas fictile atque contritum vir Iechoniae?* Quare abieci sunt ipsi, & semen eius, proiecisti in terram quae ignoraverunt? Terra, terra, terra, audi sermonem Domini. *Hac dicit Dominus, Scribo quae ista scripsit, virum qui Rational. Evang.*

in diebus suis non prosperabitur. Sic & Ezech. Propheta in medio campi pleni ossibus mortuorum prophetat, & ad illa inclamat: *Ossa arida audite verbum Domini. Haec dicit Dominus Deus ossibus istis: Ecce immittam in vos spiritum, & vivetis. Haec autem omnia fiebant ad instructionem populi. Nam postea dicitur Propheta: Fili hominis, ossa haec universa domus Israel sunt. Ipsi dicunt: Aruerunt ossa nostra, & perierunt spes nostra. Propterea vult cinare, & dices ad eos: Haec dicit Dominus Deus: Aperiatis tumulos vestros, & educam vos de sepulchris vestris, & inducam vos in terram Israel. Sic etiam & alius Propheta ad increpationem Jeroboam thus adolentis super altare in Bethel, exclamavit contra altare in sermone Domini: *Altare, altare, haec dicit Dominus, nascetur Filius omni Dauid, Iosafat nomine, & immolabit super te. Sacerdotes excelsum qui nunc in te thura succedunt, & ossa hominum super te incendet. Deditque in illa die signum, dicens: Ecce altare scindetur. & confundetur cinis qui in eo est. Quod illico factum est praesente Jeroboam, & manu eius exarscente, dum extenderet manum suam de altari ad apprehendendum Prophetam.**

Ezech. 1.

Reg. 13.

His igitur non absimiliter dicimus, ideo Zachariam Prophetam hic alloqui infantem in spiritu Domini, ad instructionem praesentium, ut postea futura ipsi ex nunc oraculo divino agnoscerent, & cum foret velut *Ossa arida*, spe abjecta de Messia. ac jacceret in tenebris & umbra mortis, spem novam luminis & novi Solis conciperent, jam orto Luciferis. Talis enim erat Joannes iam natus, & venturus ante Christum Solem. Neque tamē dicimus Joannem non intellexisse ob infantiam hoc Patris sui alloquium, quin potius cum S. Ambrosio dicimus; *Potius Patris vocem audire, qui Mariae salutationem antequam nasceretur, audivit. Sciebatque Zacharias, alius esse aures Prophetae, quae spiritu Dei, non corpore atate referantur.* Habuit ergo intelligendi sensum, qui exultandi habuit affectum. Idem ille spiritus qui Patris linguam antea vinculam dissolvit, & disertam effecit, ad enarrandum magnalia Dei erga hunc puerum, etiam aures & praecordia aperuit infanti, & intellectum dedit capacem huius igniti eloquii. Audi B. Laurentium Justin. in utero ad aeterna lucis aspectu lucerna haec divina charitate percipit incendium, tunc viri luminis irradiata fulgore, atque liquoris completa gratia. Haec ille ser. de S. Joanne. Alludit autem ad illud. *Ille erat lucerna lucens & ardens.*

Sed videamus in particulari quid de Joanne Zacharias Pater pronunciet, & ejus examinemus testimonium & oraculum.

Primo dicit: *Tu puer Propheta altissimi vocaberis.* Ioan. 1. Negat quidem Joannes Pharisaeis se esse Prophetam, sed intelligendum quod neget se esse ex rebus antiquis & praesentibus Prophetis aliquem, sicut fuit Iosafas Hieremias &c. Unde cum specialiter interrogatus esset, an foret Elias, respondit quod non. Et Ioanne tunc subdit quod nec sit Propheta, sed dicit Elias, vel

Isa. 22

Isa. 22